Hallituksen esitys laiksi eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi - HE 139/2021 vp

Talousvaliokunnan kuuleminen 30.11.2021

Pauliina Kanerva ja Emilia Tiuttu

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Taustaa

Markkinavalvonta

- Tavoitteena varmistaa, että tuotteet ovat niitä koskevassa lainsäädännössä asetettujen vaatimusten mukaisia

EU:n markkinavalvonta-asetus (EU) 2019/1020

- Yhdenmukaistaa markkinavalvontasääntelyä EU:ssa ja korvaa aiempaa sääntelyä
- Kattaa yli 70 EU-tuotesäädöstä
  - Esim. lelut, hissit, kemikaalit, ajoneuvot
- Koskee pääosin viranomaisten toimintaa, mutta sisältää joitain velvoitteita talouden toimijoille

Markkinavalvontasääntely Suomessa

- Perinteisesti markkinavalvonnasta on säädetty kunkin tuotesektorin osalta erikseen
- TEM:n hallinnonalalla on ollut vuodesta 2017 saakka käytössä horisontaalinen markkinavalvontalaki
- Markkinavalvontalakia on siirrytty hyödyntämään vaiheittain myös muilla hallinnonaloilla
- Yhtenäisestä markkinavalvontasääntelystä on hyötyä kaikille toimijoille

Markkinavalvonta-asetuksen kansallinen täytäntöönpano

Asetus edellyttää kansallista täydentävää sääntelyä

Täytäntöönpanoa tehdään vaiheittain

- Useita hallituksen esityksiä annettu ja tulossa

Tällä esityksellä mukautetaan markkinavalvontalain sääntely asetuksen vaatimuksiin

- Laki kattaisi jatkossa suurimman osan tuotesektoreista
- Pääosin ei käytettäisi kansallista liikkumavaraa

Markkinavalvonta-asetuksen tuotesektorien täytäntöönpano – tilannekuva marraskuussa 2021

Markkinavalvontalain soveltamisala

Soveltamisalassa:

- Hissiturvallisuuslaki
- Mittauslaitelaki
- Pyroteknisten tuotteiden laki
- ATEX-laki
- Painelaitelaki
- Sähköturvallisuuslaki
- Räjähdelaki
- Kuluttajien henkilönsuojainlaki
- Kaasulaitelaki
- Säteilylaki
- Ilmailulaki
- Aerosolilaki
- Ajoneuvolaki

Lisätään TEM:n markkinavalvontalain muuttamista koskevan HE:n yhteydessä:

- Huvivenelaki
- Sähköisen viestinnän palvelulaki (radiolaitteet)
- Laivavarustelaki
- RoHS-laki
- Kemikaalilaki
- Kosmetiikkalaki
- Tupakkalaki
- Ekosuunnittelulaki

Lisätty YM:n valmistelemalla talousarvioon liittyvällä HE:lla, lakimuutos 915/2021:

- Jätelaki
- Ympäristönsuojelulaki
- EU-ympäristömerkkilaki

Lisätään LVM:n valmisteleman VAK-lain uudistuksen yhteydessä:

- VAK-laki

Lisätään MMM:n valmisteleman lannoitevalmistelain uudistuksen yhteydessä:

- Lannoitevalmistelaki

Lisätään TEM:ssä erikseen valmisteltavilla HE:illa:

- Lelulaki
- Kuluttajakäyttöön tarkoitetut koneet
- Tekstiili- ja jalkinemerkinnät

Markkinavalvontalain soveltamisalan ulkopuolelle jää

- Maankäyttö- ja rakennuslaki (rakennustuotteet)
- Lääkinnällisten laitteiden laki
- STM:n työsuojelun laitteet (ammattikäyttöön tarkoitetut koneet ja henkilönsuojaimet sekä köysiratalaitteistot)

Näiden sektorien osalta täytäntöönpano toteutetaan muulla tavalla kuin markkinavalvontalakia hyödyntämällä

Esityksen sisällöstä

Soveltamisala laajenee

Uudet valvonta-viranomaiset

Uudet toimivaltuudet

- Valehenkilöllisyys
- Verkkorajapinnan sulkeminen

Kumotaan päällekkäinen sääntely

Seuraamukset

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan syksyllä 2021

Sektorilakien muutokset

Soveltamisalassa

Uutta seuraamussääntelyä:

- ATEX-laki
- Sähköturvallisuuslaki
- Painelaitelaki
- Pyroteknisten tuotteiden laki
- Laki kuluttajien käyttöön tarkoitetuista henkilönsuojaimista

Vain teknisiä korjauksia:

- Hissiturvallisuuslaki
- Räjähdelaki

Lisätään soveltamisalaan

Uutta seuraamussääntelyä:

- Ekosuunnittelulaki
- Huvivenelaki
- Sähköisten viestinnän palvelulaki
- RoHS-laki

Ei uutta seuraamussääntelyä:

- Laivavarustelaki
- Kemikaalilaki
- Kosmetiikkalaki
- Tupakkalaki

Kiitos!